

Asia: VN/24781/2025

Lausuntopyyntö sosiaali- ja terveysministeriön asetusluonnoksesta Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomaisen suoritteiden maksullisuudesta

Lausunnonantajan lausunto

Onko suoritteet jaoteltu tarkoituksenmukaisesti?

Lääkäripalveluyritykset ry (LPY) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asetusluonnoksesta.

Tietolupaviranomaisen suoritteet on jaoteltu luonnoksessa pääosin tarkoituksenmukaisesti. Ne selkeyttävät maksukategorioita.

Toisilain 44 §:n mukaan Tietolupaviranomainen vastaa aina tietolupapäätöksestä, kun tietolupahakemus koskee yhden tai usean yksityisen sosiaali- tai terveydenhuollon palvelunjärjestäjän rekisteritietoja. Yksityisten sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien täytyy siten pyytää aina lupa myös omien tietoaaineistojensa käyttöä varten. Tästä aiheutuu palveluntuottajalle lisäkustannuksia ja se hidastaa esimerkiksi tutkimusprosessien käynnistämistä.

Koska hyvinvointialueiden palveluntuottajien ei tarvitse pyytää tietolupaa käsitellessään omia rekisteritietojaan, ovat ne paremmassa asemassa yksityisen sektorin toimijoihin nähden. Tasa-puolisuuden vuoksi pitäisi julkisen ja yksityisen palveluntuottajat saattaa yhtäläiseen asemaan omien tietojen hyödyntämisessä.

LPY ehdottaa, että asetukseen lisätään maksukategoria, jossa määritellään yksityiseltä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajalta perittävä suoritemaksu silloin, kun luvanhakija käsittelee vain organisaation omia asiakastietoja. Tällöin suoritemaksun on oltava mahdollisimman alhainen, esimerkiksi vastaava kuin opinnäytetyön tietoluvasta perittävä kiinteä korvaus.

Ovatko eri suoritteista perittävät maksut ymmärrettäviä ja oikeudenmukaisia?

Maksut ja maksuluokat ovat ymmärrettäviä.

LPY muistuttaa, että yksityisen sektorin palveluntuottajat joutuvat hakemaan tietoluvan omien rekisteritutkimusten toteuttamiseen, mutta julkisen sektorin palveluntuottajat eli hyvinvointialueet eivät. Tällöin yksityisen sektorin toimijat ovat eriarvoisessa asemassa muun muassa hyödyntäessään asiakastietoja oman toimintansa kehittämiseen. Tämä epäkohta on korjattava toisilain muutoksen yhteydessä.

Findatan hinnoitteluperusteisiin on tarkoituksenmukaista kiinnittää huomiota. Tähän mennessä hinnoittelu on ollut vuosiperusteista. Se ei ole perustunut käyttökertoihin tai käytettyyn työaikaan.

LPY ehdottaa sen selvittämistä, kuinka suoritemaksut muuttuisivat, jos hinnoittelussa siirryttäisiin käyttökertoihin tai käytettyyn laskenta-aikaan perustuvaan hinnoitteluun.

Onko omakustanteisesti perittävä maksu ja tuntihinta Findatan työstä ymmärrettävä?

Maksuperustelain mukainen suoritteiden omakustanteinen hinnoittelu on sinänsä tarkoituksenmukainen.

Esitetty neljän euron korotus tuntihintaan on maltillinen ja se vastaa keskimääräistä asiantuntijatyön tuntitaksaa.

LPY esittää, että tavoitteeksi asetetaan Findatan toiminnan ja prosessien tehostaminen, jotta suoritteiden omakustannushintoja voitaisiin tulevaisuudessa reaalisesti jopa laskea.

Muut asetusluonnosta koskevat huomiot.

Findatan tietopyyntöjen ja -lupien käsittelyaikoja on pyrittävä lyhentämään sekä sen toimintaa muutenkin tehostamaan. Toisilain uudistamisen yhteydessä on arvioitava uudelleen lain sisältöjä, sen soveltamista ja käytössä olevia toimintamalleja, jotta tietovarantojen hyödyntämistä kyetään parantamaan.

LPY pitää tärkeänä, että yksityinen palveluntuottaja voi hinnoitella tietopyyntöä koskevan tuntityön omakustannushintaan.

LPY esittää, että lupahakemuksiin voitaisiin tehdä vähäisiä muutoksia ilman erillistä maksua. Tällaisia muutoksia ovat esimerkiksi henkilön lisäys tai poistaminen käyttäjäryhmästä. Tietoluvan saaja voidaan vastaavasti velvoittaa ylläpitämään ajantasaista listaa henkilöistä, joille annetaan kyseisen luvan perusteella pääsy tietoturvaloiseen käyttöympäristöön. Tämä muutos vähentäisi lupaviranomaisen hallinnollista taakkaa.

Partanen Ismo
Lääkäripalveluyritykset ry